

Postoje k rozdělení Československa a hodnocení současných vztahů Česka a Slovenska

19. 12. 2022

MEDIAN

exkluzivně pro:

V roce 2023 oslavíme **třicáté výročí vzniku samostatné České a Slovenské republiky**. Československo se 1. ledna 1993 rozdělilo na dva samostatné státy. Cesty dvou národů žijících po dlouhou dobu v jednom státním útvaru se rozešly. Od té chvíle se oba národy vydaly každý svou cestou. Navzdory této události zůstaly vazby mezi oběma zeměmi a jejich národy dodnes velmi silné.

V současné době se zároveň nacházíme v nelehkém období, kdy jsme v obou zemích překonali dlouhotrvající pandemii koronaviru. V únoru 2022 však vypukl vojenský konflikt mezi Ruskem a Ukrajinou, který se odehrává nedaleko našich hranic. I v důsledku těchto událostí jsme v našich zemích svědky vysoké inflace, která způsobuje růst cen zboží a služeb, a tím i pokles reálné kupní síly obyvatelstva. Vlády obou zemí navíc musí přijímat opatření proti rostoucím cenám energií.

Z obou těchto důvodů jsme se rozhodli ve spolupráci s **Českou televizí a Rozhlasem a televizí Slovenska** provést průzkum mezi obyvateli obou zemí, abychom zjistili jejich názory na rozdělení Československa, jejich povědomí o druhé zemi a jejich postoje k aktuálním společenským výzvám. **V roce 2017 jsme již provedli první vlnu sběru dat tohoto šetření, díky čemuž můžeme nyní nejen porovnávat názory obyvatel České a Slovenské republiky, ale také sledovat vývoj veřejného mínění v čase.**

Metodika průzkumu

Velikost souboru	Celkem ČR N = 1025 a SR N = 1009 respondentů a respondentek ve věku 18 let a starších
Termín sběru	ČR 3. 12. 2022 – 17. 12. 2022 SR 2. 12. 2022 – 14. 12. 2022
Metoda sběru dat	CATI (telefonické dotazování)
Kontroly	Kontroly rozhovorů na základě nahrávek a náslechnů. Celkem zpětně zkontrolováno více než 30 % rozhovorů.
Výber respondentov	Kvótní výběr

Vzorky jsou reprezentativní pro populace ČR a SR 18+ podle kategorií:

Reprezentativnost	• pohlaví• věk• vzdělání• kraj• velikost místa bydliště• frekvence užívání internetu

Reprezentativita datového souboru byla dosažená především plněním kvótního předpisu a posléze dodatečným vážením dat.

Realizátor a zadavatel	Průzkum uskutečnila společnost MEDIAN CZ, s.r.o. exkluzivně pro Českou televizi (ČT) a Rozhlas a televíziu Slovenska (RTVS)
Publikace	Při publikaci uvádějte zdroj: <u>Exkluzivní průzkum pro ČT a RTVS (prosinec 2022)</u>
Další použité datové zdroje	<u>Exkluzivní průzkum pro ČT a RTVS – Postoje k rozdělení Československa a hodnocení současných vztahů Česka a Slovenska, 2017</u>

Struktura vzorku ČR

Pohlaví

Muž	49 %
Žena	51 %

Věková skupina

18 – 29 let	14 %
30 – 39 let	18 %
40 – 49 let	19 %
50 – 59 let	17 %
60 – 69 let	14 %
70 a více let	18 %

Používání internetu

Denně	75 %
Méně často	13 %
Vůbec	12 %

Nejvyšší dosažené vzdělání

Základní	11 %
Vyučen/a, středoškolské bez maturity	34 %
Středoškolské s maturitou	36 %
Vysokoškolské	19 %

Kraj

Hlavní město Praha	13 %
Středočeský	13 %
Jihočeský	6 %
Plzeňský	6 %
Karlovarský	3 %
Ústecký	8 %
Liberecký	4 %
Královéhradecký	5 %
Pardubický	5 %
Vysočina	5 %
Jihomoravský	11 %
Olomoucký	6 %
Moravskoslezský	5 %
Zlínský	11 %

Velikost místa bydliště

do 999 obyvatel	17 %
1 000 - 4 999 obyvatel	23 %
5 000 - 19 999 obyvatel	18 %
20 000 - 99 999 obyvatel	20 %
100 000 obyvatel a více	22 %

Struktúra vzorku SR

Pohlavie

Muž	48 %
Žena	52 %

Veková skupina

18 – 29 rokov	16 %
30 – 39 rokov	19 %
40 – 49 rokov	20 %
50 – 59 rokov	16 %
60 – 69 rokov	16 %
70 rokov a viac	13 %

Národnosť

Slovenská	92 %
Maďarská	8 %

Používanie internetu

Denne	83 %
Menej často	7 %
Vôbec	10 %

Dosiahnuté vzdelanie

Základné	13 %
Vyučenie, stredoškolské bez maturity	25 %
Stredoškolské s maturitou	38 %
Vysokoškolské	24 %

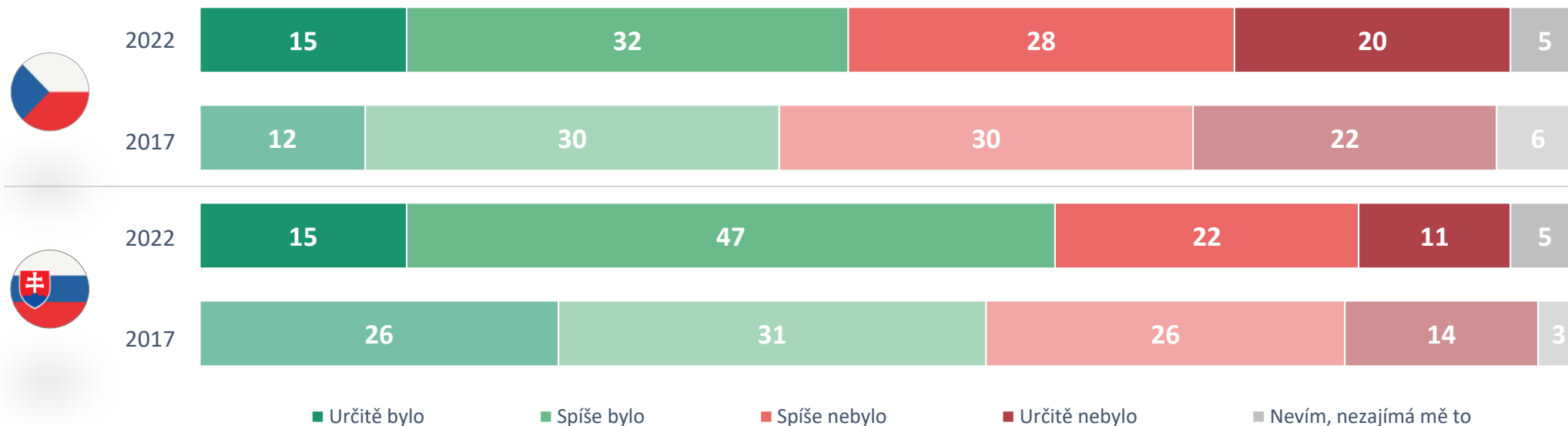
Kraj

Bratislavský	13 %
Trnavský	11 %
Trenčiansky	11 %
Nitriansky	13 %
Žilinský	13 %
Banskobystrický	11 %
Prešovský	14 %
Košický	14 %

Veľkosť miesta bydliska

do 999 obyvateľov	16 %
1 000 - 4 999 obyvateľov	30 %
5 000 - 19 999 obyvateľov	16 %
20 000 - 99 999 obyvateľov	26 %
100 000 a viac obyvateľov	12 %

Hodnocení správnosti rozdělení Československa

Slováci i nadále častěji než Češi hodnotí rozdělení Československa jako správné. Z meziročního srovnání navíc vyplývá, že podíl těch, kdo vnímají rozdělení jako správné, narostl v obou zemích. V případě Slováků však mírně poklesl podíl těch, kdo vnímají rozdělení jak rozhodně správné. V případě obou zemí vnímají rozdělení pozitivněji spíše mladší ročníky. Zároveň v obou zemích klesá podíl těch, kdo vnímají rozpad Československa jako vyloženě nesprávný krok.

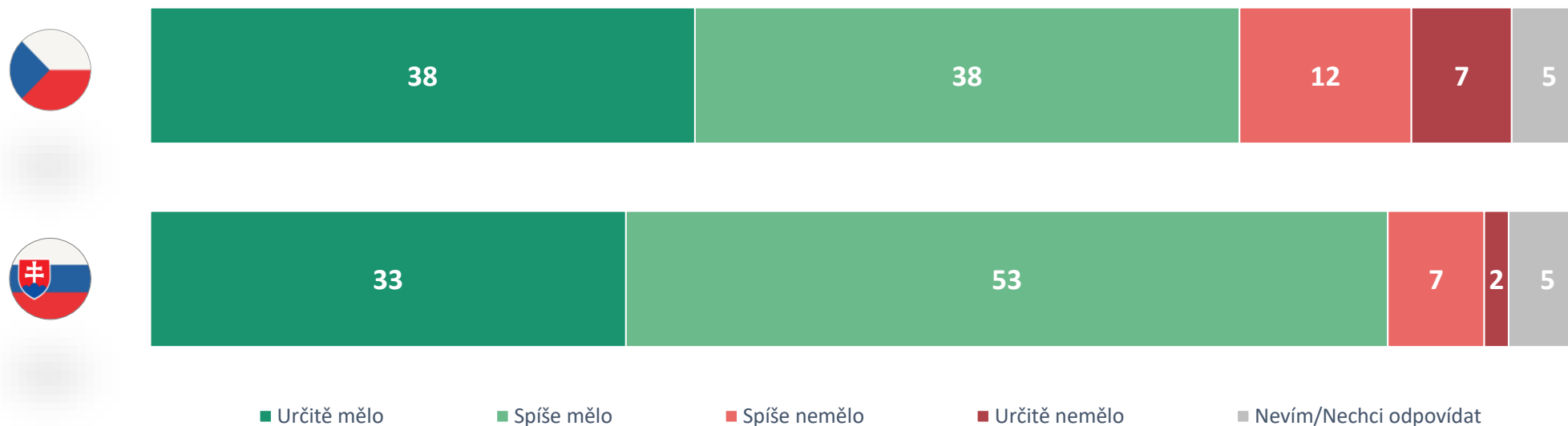
V Česku hodnotí událost kladně zhruba polovina populace. Oproti roku 2017 si je více Čechů jisto tím, že rozdělení Československa bylo správné rozhodnutí. Kromě toho je více těch, kteří rozdělení chápou jako rozhodně správnou věc. Stále platí, že mladí Češi, častěji než staří, považují rozdělení za správné.

V roku 2017 deklarovalo 57 % Slováků, že považujú rozdelenie Československa za správne. Dnes je to 62 %. V tomto ohľade len veľmi mierne narástol podiel tých, ktorí rozdelenie považujú za správne. Výrazne častejšie ide pritom o mladých vo veku 18-39 rokov, obyvateľov západného Slovenska, ale aj tých, ktorí nestrávili za posledných 12 mesiacov noc v Českej republike alebo tých, ktorí nemajú v Českej republike žiadneho príbuzného.

OT04. Bylo, anebo nebylo podle Vás v roce 1993 rozdělení Československa na Českou a Slovenskou republiku správné?

N ČR = 1025; N SR = 1009 respondentů, % respondentů

Mělo se o rozdělení Československa rozhodnout v referendu?

Většina obyvatel obou zemí deklaruje, že o rozdělení se mělo hlasovat v referendu. Tento názor zastává 76 % Čechů a 86 % Slováků. Zajímavostí je, že v roce 2017 bylo u Čechů toto stanovisko téměř shodné (v 74 % se to domnívali), přičemž Slováků zastávalo tento názor pouze 64 %. V případě Slováků můžeme tedy pozorovat výraznější nárůst. Za tímto nárůstem můžeme pravděpodobně hledat znechucení Slováků z vládnoucích stran posledního období a z politiky obecně.

Češi se domnívají, že referendum byla správná cesta. Nicméně při bližším pohledu se respondenti velmi lišili v síle svého přesvědčení. Hlavním faktorem byl věk: zatímco mladší lidé do 30 let byli pouze ve 30 % přesvědčeni, že se o rozdělení „rozhodně“ mělo hlasovat v referendu, s postupujícím věkem se názor upevňuje a nejstarší ročníky nad 70 let tuto možnost udávali již v 52 %. Nejmladší ročníky si zároveň významně častěji než ostatní na tuto otázku nepřály odpovídat.

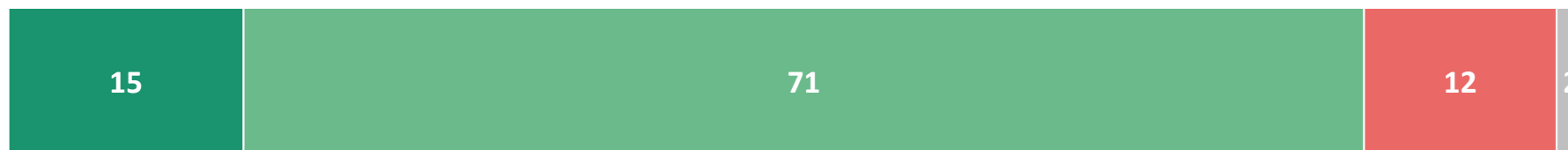
Prevažná väčšina obyvateľov Slovenskej republiky deklaruje, že sa podľa nich o rozdelení Československa malo rozhodovať v referende. Opačný názor má len 9 % Slovákov. Za referendum sa častejšie vyjadrujú mladší vo veku 18-49 rokov, ľudia so stredoškolským vzdelaním alebo obyvatelia Trenčianskeho kraja. Naopak proti referendu sa častejšie vyjadrujú starší vo veku 50 a viac rokov, ľudia s vysokoškolským vzdelaním alebo obyvatelia Nitrianskeho kraja.

OT06. Mělo, anebo nemělo se podle Vás rozhodnout o rozdělení Československa hlasováním v referendu?

N ČR = 1025; N SR = 1009 respondentů, % respondentů

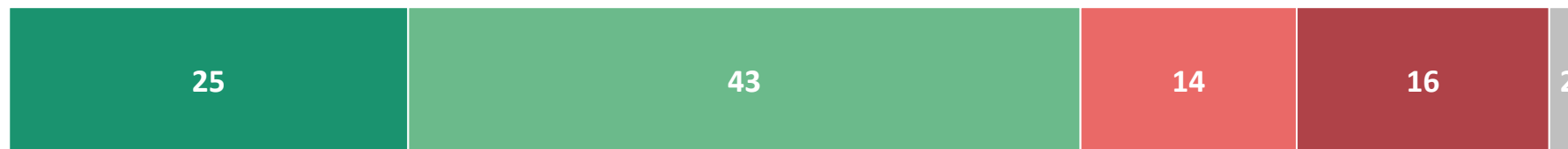
Souhlas s tvrzeními

Který z těchto výroků nejlépe vystihuje Váš názor na Slováky a Slovenky studující nebo pracující v České republice?

- Jsou nepostradatelní pro rozvoj naší ekonomiky a hospodářství
- Zabírají místa našim studentům a studentkám a berou nám práci
- Nepřekáží mi, že tu studují nebo pracují
- Nevím/nechci odpovědět

Množstvo mladých ľudí odchádza zo Slovenska študovať do Českej republiky. Vnímate tento fenomén ako problém?

- Určite ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Určite ne
- Nevím/Nechci odpovědět

Obyvatelům České republiky nevadí, že v jejich zemi pracují nebo studují slovenští občané. Zároveň však až 71 % Slováků považuje odliv obyvatel Slovenské republiky do Česka za problematický. Jak vyplývá z předchozích odpovědí, Česká republika je v očích Slováků vnímána v mnoha ohledech pozitivněji než jejich rodná země. To zřejmě přispívá k masivnímu odlivu Slováků do ČR za studiem a za prací. Navíc jsou Slováci v České republice přijímáni pozitivně.

Obecně vzato, fenomén Slováků studujících nebo pracujících v ČR nevzbuzuje významné antipatie. Nejhoršího ohlasu se jim dostává u nejmladších ročníků do 30 let, kteří se teprve etablojí na pracovním trhu a mohou mít větší obavy z přicházející konkurence. Hůře migrující Slováky hodnotí také lidé se základním vzděláním.

Viac ako dve tretiny obyvateľov Slovenskej republiky pociťujú ako problém fenomén, že množstvo mladých ľudí odchádza zo Slovenska študovať do Českej republiky. Častejšie sa tento názor vyskytuje u respondentov vo veku 30 – 59 rokov, stredoškolsky a vysokoškolsky vzdelaných či obyvateľov východného Slovenska. Za problém to nepovažujú častejšie najmladší vo veku do 29 rokov, najstarší nad 70 rokov a tiež ľudia so základným vzdelaním.

ČR: OT15: Který z těchto výroků nejlépe vystihuje Váš názor na Slováky a Slovenky studující nebo pracující v České republice?; SR: OT14: Množstvo mladých ľudí odchádza zo Slovenska študovať do Českej republiky. Vnímate tento fenomén ako problém?

N ČR = 1025; N SR = 1009 respondentů, % respondentů

M E D I A N

MEDIAN je nezávislá soukromá společnost pro výzkum trhu, médií a veřejného mínění & vývoj analytického a marketingového software.

Společnost působí na trhu od roku 1993 a realizuje všechny typy kvalitativních i kvantitativních výzkumů trhu a veřejného mínění, včetně oficiálních mediálních měření a MML-TGI.

MEDIAN je členem odborných sdružení:

[SIMAR](#)

[ESOMAR](#)

[TGI Network](#)

American Marketing Association

kontakt

Kontakt:

Ivan Cuker

+420 606 576 628

ivan.cuker@median.cz

Řešitelský tým:

Michal Mislovič

Terézia Černá

Monika Martinková

Ivan Cuker

Štěpán Žádník

Lukáš Kutil

MEDIAN, s. r. o.

Národních hrdinů 73

190 12 Praha 9

www.median.cz

225 301 111